

Карлос Седран

ОБРЪЩЕНИЕ ЗА СВЕТОВНИЯ ДЕН НА ТЕАТЪРА

27 март 2019 г.

Карлос Селдран, Куба

Още преди да се пробудя за театъра, моите учители вече бяха там. Бяха съградили свой дом и поетика върху останките на собствения си живот. Голяма част от тях са непознати или почти никой не ги помни – работеха притаени в смириенето на своите репетиционни зали и в пълните с публика салони. И бавно, след години на работа и изключителен успех, отстъпваха и изчезваха. Щом разбрах, че и моята работа и съдба ще следват техните стъпки, разбрах и че съм наследил от тях сърцераздирателната и неповторима традиция да се живее в настоящето, без да се очаква друго освен постигането на прозирността на неповторимия миг. Миг на срещата с другия в мрачината на театъра и под крилото на истинността на жеста и оскъдността на словото.

В моята страна на театъра се намират тези мигове на срещи със зрителите, които вечер след вечер пристигат в салона от всякакви краища на моя град, за да ни съпроводят и съпреживеят с нас часове, минути. Посредством тези мигове съграждам живота си, преставам да бъда себе си, да страдам за себе си и се прераждам, и разбирам смисъла на това да правиш театър – да изживяваш мигове на чиста и ефимерна истина, когато знаем, че това, което казваме и правим в светлината на прожекторите, е истината, която отразява най-дълбинното и най-личното у нас. Моята страна на театъра, моята и на моите актьори, е изтъкана от миговете, в които захвърляме маските, реториката и страха да бъдем себе си и си подаваме ръка в мрачината.

Театралната традиция е водоравна. Никой не може да твърди, че театърът се намира на конкретно място по света, в някой конкретен град или привилегировано здание. Театърът, такъв, какъвто го наследих, се простира отвъд невидимата география, която

сплавя живота на всеки, който се занимава с него, за да може театралното майсторство да достигне един единствен обединяващ жест. Всички учители в театъра умират, надарени с мигове на неповторима светлина и красота. И се изгубват по един и същ начин, без да има какво да ги закриля и славослови. Учителите в театъра знаят това и никакво признание не може да има стойност след подобно познание, в което се и корени нашата работа – да създаваш мигове на истина, на многозначност, на мощ и свобода в несигурността. След тях остават данни и записи за тяхната работа, видеофилми и фотографии – бледо отражение на труда им. Ала в тези записи винаги ще липсва безмълвният отговор на публиката, която светкавично разбира, че каквото се случва на сцената, не може да бъде нито преведено, нито да бъде открито извън театъра, че споделената там истина е преживяване за цял живот, само в няколко секунди – по-прозирни от самия живот.

Щом разбрах, че театърът е страна – огромна територия, разпростряна по целия свят, в мен се зароди решение като проявление на свободата – не е нужно да се отдалечаваш или да се местиш от мястото си, да бягаш или да се движиш. Там, където съществува, е и публиката. Необходимите ти колеги са до теб. А там, извън дома, е непроницаемата, непрогледна и ежедневна действителност. И затова работим в тази очевидна неподвижност, за да поемем към най-значимото пътешествие, за да повтаряме Одисея, пътуването на Аргонавите. Всички ние сме неподвижни пътешественици, които непрестанно ускоряваме плътността и твърдостта на съществуващия свят. Пътуваш към моменталното, към мига, към неповторимата среща пред колегите си. Към тях, към сърцето им, към субективността им. Пътуваш вътре в тях, в емоциите им, в спомените им, които разбуждаш и задействаш. Това пътешествие е шеметно, неизмеримо и ехтящо. Но и неосъзнато в своята пълнота. Пътешествие през въображението на твоя народ, покълнало семе в най-отдалечения край – на гражданското, моралното и човешко съзнание на твоите зрители. Затова аз не се движа, оставам у дома, при близките, в очевидна неподвижност, работя ден и нощ, защото притежавам тайната на скоростта.

превод от испански език: Сава Драгунчев